

Vlaamse overheid

Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling openbaarheid van bestuur

Havenlaan 88, bus 20

1000 BRUSSEL

T : 02 553 57 25

Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2018 /82

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek d.d. 18 januari 2018 van ■■■, gericht aan de Katholieke Universiteit Leuven (KUL) waarbij werd verzocht om een afschrift te verlenen van een aantal (eventueel geanonimiseerde) documenten kaderend in de ontvangst door de KUL van 5 niet-menselijke primaten vanwege het Max Planck Instituut voor Biologische Cybernetica (MPI), meer bepaald de persoonlijke fiche voor elke niet-menselijke primate en alle toestemmingen (licenties) die gegeven zijn om elke niet-menselijke primate te gebruiken in de procedures lopende aan de universiteit;

Gelet op de beslissing van de KUL d.d. 6 februari 2018 waarbij aan de verzoeker werd meegedeeld dat de overplaatsing van de dieren verlopen is volgens de geldende Belgische en Europese wetgeving en dat de experimentele protocollen waaronder deze dieren vallen zijn goedgekeurd door en vallen onder de volledige controle van het ethisch comité en de overheidsinstanties, opnieuw in volle naleving van de Belgische en Europese regelgeving;

Gelet op de aanvullende beslissing van de KUL d.d. 9 februari 2018 waarin gesteld werd dat geen verdere details worden openbaar gemaakt; dat de KUL dergelijke informatie niet deelt met derden;

Gelet op het beroepschrift van ■■■ d.d. 20 maart 2018 tegen de weigeringsbeslissing van de KUL;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 21 maart 2018;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat een beroep maar op ontvankelijke wijze bij de beroepsinstantie aanhangig kan worden gemaakt, voor zover het is gericht tegen een beslissing van een instantie bedoeld in artikel 4, § 1 van het decreet van 26 maart 2004; dat het begrip “instantie”, zoals blijkt uit artikel 3, 3° van dit decreet, de begrippen “bestuursinstantie” en “milieu-instantie” overkoepelt;

Overwegende dat artikel 3, 1°, lid 1 van het decreet van 26 maart 2004 een bestuursinstantie definieert als:

- a) een rechtspersoon die is opgericht bij of krachtens de Grondwet, een wet, decreet of ordonnantie;
- b) een natuurlijke persoon, een groepering van natuurlijke personen, een rechtspersoon of groepering van rechtspersonen die in hun werking bepaald en gecontroleerd worden door een bestuursinstantie zoals bedoeld in a);
- c) een natuurlijke persoon, een groepering van natuurlijke personen, een rechtspersoon of groepering van rechtspersonen, voor zover ze door een bestuursinstantie zoals bedoeld in a) belast zijn met de uitoefening van een taak van algemeen belang of voor zover zij een taak van algemeen belang behartigen en beslissingen nemen die derden binden;

Overwegende dat zowel natuurlijke personen als rechtspersonen van wie de werking wordt bepaald en gecontroleerd door een bestuursinstantie in de zin van artikel 3, 1°, lid 1, a) van het decreet van 26 maart 2004, vallen onder het begrip “bestuursinstantie”; dat dit criterium twee cumulatief te vervullen voorwaarden formuleert, i.e. dat de werking van een persoon wordt gereguleerd én gecontroleerd door de overheid; dat de vraag rijst of een vrije onderwijsinstelling, zoals in casu de KUL, aan dit criterium beantwoordt;

Overwegende dat niet kan worden ontkend dat er een zekere controle op de vrije onderwijsinstellingen bestaat; dat het grootste gedeelte van het vrij onderwijs wordt betoelaagd, en die subsidiëring gepaard gaat met werkingsregels en voorwaarden waarvan de overheid de naleving controleert; dat die normering en controle betrekking hebben op de kwaliteit van het onderwijs, het aanwenden van de financiële middelen en de materiële omstandigheden waaronder het onderwijs wordt verstrekt;

Overwegende dat de Raad van State met arrest nr. 221.642 van 6 december 2012 evenwel heel duidelijk heeft geoordeeld dat dit alles niet volstaat om te concluderen dat de vrije gesubsidieerde onderwijsinstellingen in hun werking worden bepaald en gecontroleerd door de Vlaamse overheid;

Overwegende dat de Raad van State heeft geargumenteed dat, om binnen het raam van een organiek verband als rechtspersoon ‘bepaald’ te worden door de overheid, het niet volstaat dat haar werking aan voorschriften en voorwaarden is onderworpen, maar dat de overheidsinmenging in de betrokken rechtspersoon fundamenteel moet zijn; dat er anders over oordelen – een ruime invulling geven aan het begrip “in hun werking bepaald en gecontroleerd door de overheid” – zowat iedere privaatrechtelijke instelling die een taak van algemeen belang uitoefent of behartigt, daarvoor erkend is of een subsidie ontvangt en in dat verband door de overheid wordt gecontroleerd, reeds tot een bestuursinstantie maakt op grond van het organiek criterium; dat van een dergelijke organieke verbondenheid met de overheid maar sprake kan zijn wanneer de betrokken rechtspersoon ingevolge de overheidsinmenging in de werking als het ware een verlengstuk van de overheid wordt;

Overwegende dat die strikte interpretatie van het organiek criterium ten overvloedige spoort, aldus de Raad van State in voormeld arrest, met de zienswijze van de decreetgever omtrent de bestaansreden van het functioneel criterium in artikel 3, 1°, eerste lid, c), van het openbaarheidsdecreet, waarover hij in de memorie van toelichting, wellicht als antwoord op de uitdrukkelijke vraag van de afdeling Wetgeving daarover, het volgende deed optekenen (Parl. St. Vl. Parl., 2002-2003, nr. 1732/1, 10): “De zinsnede ‘of voorzover zij een taak van algemeen belang behartigen en beslissingen nemen die derden binden’ werd toegevoegd om onder meer de vrije onderwijsinstellingen te vatten, aangezien deze niet uitdrukkelijk worden belast met een taak van algemeen belang daar deze autonoom onderwijs inrichten op grond van artikel 24 van de Grondwet”;

Overwegende dat de beroepsinstantie moet vaststellen dat het huidige openbaarheidsverzoek geen betrekking heeft op een aangelegenheid waarin de universiteit een beslissing neemt die derden bindt; dat de KUL niet als een bestuursinstantie kan worden gekwalificeerd en dat het openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004 bijgevolg niet van toepassing is in huidig geval;

Na beraadslaging,

Het beroepsschrift van [REDACTED], d.d. 20 maart 2018 tegen de weigeringsbeslissing van de KUL wordt als onontvankelijk beschouwd.

////////////////////////////////////

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter

[illegible]